QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 16 ta' Frar 2001

Numru

~itazzjoni 163/1990

L-Avukat Dottor Alfred Grech g]an-nom u in rappre\entanza ta' l-imsiefra Scilla Mansani

versus

Xavier Sant u Angelo Zarb

F'din il-kaw\a l-attri`i qieg]da titlob il-]las ta' danni g]ax qieg]da tg]id li kienet korriet bi ]tija tal-konvenuti. Din is-sentenza tallum hija biss dwar jekk il-konvenuti kinux ja]tu talli we[[g]et l-attri`i.

I`-`itazzjoni tg]id illi fit-23 t'Awissu 1989, g]all-]abta tas-1.30 *p.m.*, il-konvenuti, li kienu l-kaptan u ba]ri fuq id-dg]ajsa *Victoria Boat*, kienu qeg]din ifittxu li jressqu d-dg]ajsa ma' moll fil-*Blue Lagoon* f'Kemmuna. Dak il-]in l-attri`i kienet qieg]da tixxemmex fuq il-blat qrib dak il-moll flimkien ma' xi nies o]rajn, u]add mill-konvenuti ma wissieha li kienu qeg]din ifittxu li jorbtu mal-moll.

}in minnhom, il-konvenut Angelo Zarb ipprova jorbot id-dg]ajsa i\da l-]abel bl-ankra]arablu minn idejh, we\el mal-blat, issikka fuq drig] l-attri`i u kisrilha drig]ha tal-lemin f'aktar minn post wie]ed.

Min]abba f'dan l-in`ident l-attri`i sofriet danni kbar, kemm min]abba debilità fi\ika u kif ukoll min]abba telf ta' xog]ol u ta' qlig]. Billi qieg]da tg]id illi dan [ara min]abba nuqqas ta']ila tal-konvenuti, l-attri`i fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-]tija hija tal-konvenuti, jew tg]id min mill-konvenuti ja]ti;

2. tillikwida d-danni li sofriet l-attri`i; u

3. tikkundanna lill-konvenuti, jew lil min minnhom ja]ti, i]allas lill-attri`i s-somma likwidata ta]t it-tieni talba, flimkien ma' l-ispejje\.

Il-konvenuti ressqu l-e``ezzjoni illi l-]tija ma kinitx tag]hom i\da tar-"ras iebsa" ta' l-attri`i.

L-in`ident [ara hekk:

Il-konvenuti kienu qeg]din isuqu dg]ajsa kbira bil-mutur, li tesa' qrib il-mitt ru], u kellhom il-]sieb li jankraw id-dg]ajsa fil-*Blue Lagoon*. Qorbu lejn il-blat, u waqt li l-konvenut Sant kien qed isuq id-dg]ajsa l-konvenut Zarb tefa' lejn il-blat]abel b'gan` biex il-gan` jaqbad mal-blat, jew ma']olqa fil-blat, u hekk tkun tista' tintrabat id-dg]ajsa.

F'dan il-waqt l-attri`i flimkien ma' xi persuni o]ra kienet qieg]da tixxemmex fuq blata lixxa fil-qrib. Il-konvenuti jg]idu li meta d-dg]ajsa kienet qieg]da toqrob lejn il-blat il-konvenut qal lill-attri`i u lill-persuni l-o]ra li kienu]dejha biex iwarrbu; il-persuni l-o]ra fil-fatt warrbu i\da l-attri`i baqg]et fejn kienet. L-attri`i ti`]ad dan: dawk li kienu]dejha wkoll qalu li]add mid-dg]ajsa ma

qallhom xejn[1], i\da dehrilhom li ma kienx g]aqli li jin\lu fil-ba]ar meta d-dg]ajsa kienet hekk qrib.

Il-gan` li Zarb tefa' mal-]abel ma rabatx, u baqa' nie\el fil-ba]ar. Wara li l-gan` re[a' ttella' Zarb re[a' tefg]u lejn il-blat ta' wara fejn kienet l-attri`i. Il-gan` re[a' ma rabatx, in[ibed lura lejn il-ba]ar u l-]abel li mieg]u kien marbut il-gan` g]adda bil-qawwa minn fuq l-attri`i, laqtilha drieg]ha u kisirhulha f'aktar minn post wie]ed.

Il-qorti hija tal-fehma li \-\ew[konvenuti ja]tu g]al dak li [ara. Il-konvenut Zarb, li tefa' l-]abel bl-ankra, ja]ti g]ax b'dak li g]amel qieg]ed lill-konvenuta f'perikolu u seta' jobsor li, kif l-ankra ma rabtitx fid-drabi l-o]ra li kien tefag]ha qabel, setg]et ma torbotx dik id-darba li tefag]a lejn il-blat ta' wara l-konvenuta, u f'dak il-ka\ kienet tin[ibed lura mid-dg]ajsa u setg]et tolqot lill-konvenuta. Ukoll jekk hu minnu li, qabel ma tefa' l-ankra, lill-konvenuta wissieha biex titlaq minn fejn kienet, ma kienx imissu jitfa' l-ankra ladarba l-konvenuta bag]et fejn kienet; seta' [ara li ma semg]etux jew ma fehmitx x'ried ig]id.

Il-konvenut l-ie]or, Sant, ukoll ja]ti g]ax b]ala l-kaptan tad-dg]ajsa kien imissu joqg]od attent g]al dak kollu li kien qed ji[ri f'mument hekk delikat meta d-dg]ajsa kienet hekk qrib tan-nies li kien hemm fuq l-art, u kien imissu jwaqqaf lil Zarb meta jara li b'dak li kien qed jag]mel kien qed iqieg]ed lil]addie]or f'perikolu.

Il-qorti g]alhekk ti`]ad l-e``ezzjoni tal-konvenuti, tilqa' l-ewwel talba ta' l-attri`i u tg]id li \-\ew[ konvenuti g]andhom iwie[bu g]ad-danni li sofriet l-attri`i. Billi l-bi``a tal-]sara li kull wie]ed mill-konvenuti ikka[una ma tistax ti[i stabbilita, il-konvenuti g]andhom iwie[bu *in solidum* g]ad-danni, kif irid l-art. 1050(1)

[1] Ara t-twe[iba tax-xhud Massimiliano Bellanti u tax-xhud Filomena Cerroni g]all-mistoqsija numru erbatax (14), *foll.* 67 u 69 rispettivament.

tal-Kodi`i ~ivili.

Il-qorti tordna li l-kaw\a tkompli tinstema’ sabiex issir il-likwidazzjoni tad-danni u hekk tkun tista’ tipprovdi dwar it-talbiet l-o]ra.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.